

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Članka vsak četrtak in vsaj s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčije 5 K, za druge izvenavstrijske države 6 K. Kdor hoče sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Kated. študentskega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petlitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Umor portugalskega kralja in kraljeviča.

V prestolnem mestu portugalskega kraljestva, v Lizboni, se je zgodil v soboto dne 1. februarja ob 3. uri popoldan strašen dogodek, ki je pretresel ves emikani svet. Ko se je portugalski kralj Karlos peljal s kraljico Amalijo, s kraljevičem Ludovikom Filipom in s sinom princem Manuelom iz grada Vilaviezo skozi lizbonske ulice v svojo palačo, so zločinci na trgovskem trgu obstopili kraljev voz ter začeli streljati na kralja in njegovo rodbino. Kralja so zadeli trije strelci, ki so mu takoj ugasnili življenje. Ko je kraljeviča zadela prvi strel, planila je mati-kraljica kvišku, da ga varuje z lastnim telesom, toda zločincem se je posrečilo zadeti še ga z drugim strelom. Komaj so spravili kraljeviča z voza v bližnji arzenal, je izdahnil svojo dušo. Kraljevi princ Manuel je bil tudi lahko ranjen na čeljusti in roki, toda rane so brez vsake nevarnosti, kroglice so se ga le dotaknile. Kraljica Amalija je mrtveca pokrila z odejo, potem pa padla v omedlevice.

Kraljevi princ Manuel, ki je star še komaj 19 let, je proglašen kraljem, in mu je uradništvo in vojaštvo že priseglo zvestobo. Njegov naslov je: Manuel II., kralj portugalski. Kraljeva rodbina je sedaj zelo majhna: novi kralj Manuel, stara mati kraljica Marija Pia, mati mladega kralja Amalija in njegov stric, brat umorjenega kralja, Don Alfonso. Umorjeni kralj je bil star 44 let, kraljevič 21 let. Sedanji kralj Manuel je bil določen za službo pri mornarici, krvavi dogodek pa ga je pozval na kraljevi prestol.

Umorjeni kralj je bil pri ljudstvu nepriljubljen zaradi svoje velike potratnosti. Njegova poželjivost po dobrih jedilih in pijačah je bila po celem svetu znana. Zaradi velike razkošnosti je prišel v dolgove in država mu je morala posoditi že nad 4 mil. Vrh tega pa država sama nima urejenih financ. Vedno je v denarnih stiskah. Prekucijski duh je zavladal med ljudstvom, ki si je želelo, da se odpravi kraljevska vlada in upelje ljudovlada. Za to so bili domači nemiri na Portugalskem na dnevnem redu. Kralj se je vsled tega čutil prisiljenega, da je že lani 10. maja razpustil državni zbor, da ni pripustil novih volitev in da je ministrskega predsednika Franka pooblastil z izrednimi pravicami diktatorja (neodvisnega, političnega oblastnika). To se je le ljudstvo bolj razburilo in nemiri so se pomnožili. Časniki so se zaplenjevali in nemirneži in sumljivi državljani zapirali. Te razmere so rodile zaroto, ki je zadnjo soboto izvršila svoje krvavo delo, umor kralja in kraljeviča.

V naslednjem priobčujemo brzoglavna poročila, ki opisujejo krvave dogodke na Portugalskem:

Kako se je izvršil umor.

Lizbona, 2. febr. Kralj in kraljica sta se vrnila večer popoldne s svojo rodbino v odprtem vozu iz vile Vicioza v Lizbono. Na Trgovskem trgu pred vodom v ulico je skočilo proti vozu devet mož, oboroženih s petcevnimi repetirnimi karabinami. Pričeli so streljati na kraljevo rodbino. Vsak napadalec je izstrelil pet patron. Kralja Karola so zadele tri kroglice: ena v tilnik, ena v pleče in ena v vrat, ki je prebila glavno žilo. Prestolonaslednika so zadele tri kroglice v glavo. Drugi kraljev sin, infant Manuel, je začel v roko in v čeljust. Kralj je bil takoj mrtev. Njegovo truplo so prenesli v arzenal. Mrtvega kralja sta spremljevala v arzenal kraljica vdova in drugi kraljev sin. Prestolonaslednik je še nekaj časa živel, a je prenešen v mornariški arzenal, umrl. Gardni častnik Francisco Figueira, ki je v trenutku atentata jahal poleg kraljevega voza, je takoj pričel streljati in je enega napadalec usmrtil. Policisti so tudi takoj pričeli streljati in so ustrelili tri napadalec pri magistratu, enega prijeli. Prijeti napadalec se je baje v zaporo obesil. Vse prodajalnice v Lizboni so takoj zaprli. Portugalska banka in kraljeva palača sta močno zastraženi. Po celem mestu je silno ogorčenje

in žalostno presenečenje. Napadalec so imeli skrite puške pod sukno. Eden ustreljenih napadalec je bil Francoz, drugi Spanec. Kraljev morilec je anarhist Cordoba, sin slovitega anarhista. Na prestol pride sedaj infant Manuel, za katerega prevzame vlado kraljica vdova Amalija. Trupli kralja in prestolonaslednika so v zaprtih kočijah prepeljali na kraljevi dvor. Kraljica je ostala sicer nepoškodovana.

Lizbona, 3. febr. V vozu sta sedela na eni strani kralj Karol in kraljica Marija Amalija, na drugi strani pa prestolonaslednik Ludovik Filip in infant Manuel, ki je star 19 let. Ko je zavlil voz na Arzenalsko cesto, so voz obkolili napadalec, ki so pričeli streljati s karabinci, katere so imeli skrite pod sukno. Kočijaž je udaril po konjih, a bil je sam ranjen. Policisti so potegnili sablje. Več policistov se je vrglo na napadalec. Sodijo, da se je udeležilo napada 20 oseb. Kralj se je vozil v odprtem vozu, vsled česar so napadalec lahko merili na kraljevo rodbino. Po napadu je vse bežalo. Priletelo je vojaštvo, ki je zasedlo vse dohode. Kraljevo truplo je bilo obrito s krvjo. Kraljico so spravili takoj v posteljo. Vojaštvo je imelo zaseden trg, kjer se je izvršil napad, do pozne noči. Zaprti so vsakega, ki se je nahajal v bližini napada. Ministrski svet je prepovedal vse shode, ker so se bali, da se proglašajo ljudovlada. Oblastim na deželi so brzoglavili, da ne smejo dopustiti nikakih shodov in da naj nastopajo po potrebi z orožjem. Sodijo, da so napadalec španski in francoski anarhisti.

Lizbona, 3. febr. O atentatu poročajo še naslednje podrobnosti: Ko so padli prvi strelci, je kraljica divje zakričala, skočila kvišku in s svojim telesom hotela braniti sinova. Voznik je udaril po konjih. Truplo kraljevo je bilo popolnoma v krvi. Dolgo časa je trajalo, da so dobili zdravnika. Policija je aretirala 300 oseb. Napad se je izvršil v soboto ob 3. uri 10 minut popoldne. Voz je bil odprt in brez vojaškega spremstva. Konji so šli v lahkem trahu. Napadalec se otvorili na kočijo pravi brzi ogenj. Kraljica se je vrgla s truplom na kralja in sina, da ju ščiti. Sin je padel z obrazom na truplo očetovo. Kraljica je glasno vzkliknila, Voznik je strašno nagnal konje.

Lizbona, 3. febr. Mati umorjenega kralja, kraljica vdova Marija Pia, je takoj prihitela v arzenal, kjer so ravno zdravniki umivali krvavo truplo kralja, ter jokajoč objela mrtvo truplo.

Svarila policije.

Lizbona, 3. febr. Predno se je peljala v soboto zvečer kraljeva rodbina iz vile Vicioza v Lizbono, je javil službujoči častnik višjemu dvornemu maršalu, da poročila lizbonsko policijsko ravnateljstvo o obsežni zaroti proti kraljevi rodbini in da hočejo zarotniki napasti kraljevo rodbino. Policija je že zaprla več oseb. Višji maršal se naprosi, da naj ostane kraljeva rodbina in vsak način v vili Vicioza in da naj se ne pelje v Lizbono. Kralja naj pregovore, da naj odgodi vožnjo v Lizbono. Višji dvorni maršal pa ni hotel kralja obvestiti, češ, da je kraljeva rodbina, osobito pa kraljica, zaradi zadnjih dogodkov duševno zelo potra in da ne more prevzeti odgovornosti za poročilo. Kraljeva rodbina se je torej odpeljala v Lizbono, ne da bi slutila nevarnost, ker ji ni bilo znano svarilo lizbonske policije. Dvorni maršal je pozabil naznaniti policiji, da se pelje kraljeva rodbina v mesto, zato seveda ni policija ničesar ukrenila za varnost kraljeve rodbine. Le tako je tudi razumno, da so mogli napadalec iz neposredne bližine streljati na kraljevo rodbino. Višji dvorni maršal Rondolff se je baje usmrtil, ker ni obvestil kralja o poročilu policijskega ravnateljstva.

Morilec.

Lizbona, 3. febr. Glavni morilec kraljev je ubit. Star je 30 let in je svobodomiseln učitelj. Piše se Manuel Buica in je bil zadnji čas učitelj v Lizboni.

Politično stanje.

Lizbona, 3. febr. Ministrstvo je imelo kmalu po umoru posvetovanje. Odredili so velike voja-

ske priprave. V mestu je vse tiho. (Po trdnjavah in v ječah je zaprtih veliko oseb. Policija je zaprla nekaj oseb, pri katerih so dobili bombe. Govori se, da so zapleteni v zaroto tudi vojaki. V lizbonski okolici so prijeli več republikanskih voditeljev.

Lizbona, 3. febr. Več portugalskih rodbin je pobegnilo. Pred hišo ministrskega predsednika Franca je bila velika demonstracija. Množica je pobila okna. Ministrski predsednik je moral bežati skozi skrivna vrata. Vojaštvo je napravilo zopet mir. Proglašeno je obsedno stanje.

Lizbona, 3. febr. Vsled občne ljudske nevolje je odstopil minister Franco in njegovo ministrstvo, na kar je novi kralj imenoval za novega ministrskega predsednika admirala Ferreira Amaral in ga poveril s sestavo ministrstva.

Madrid, 3. febr. Španska vlada se boji, da bi uporniki ne prišli na Špansko, zato so meje proti Portugalski strogo zastražene. V slučaju, da izbruhne v Portugalski ustaja, je zbranega mnogo vojaštva ob meji.

London, 3. febr. Angleška vlada je poslala nekaj ladij proti Lizboni.

Novi kralj.

Lizbona, 2. febr. Danes se je zbral državni svet in proglašil infanta Manuela za kralja.

Lizbona, 3. febr. Zdravstveno stanje novega kralja Manuela je povoljno. Njegova rana ni nevarna. Mnogo oseb izjavlja kralju svoje sožalje. Diplomati so bili podnevi in deloma ponoči v kraljevi palači. Po celi Portugalski dobivajo oblasti vdanostne izjave prebivalstva.

Iz Lizbone, 3. febr., se poroča, da so prisegli zvestobo novemu kralju vojaški poveljniki in civilni dostojanstveniki. Po vseh posadkah je priseglo zvestobo vojaštvo novemu kralju Manuelu. Novi kralj je v začetku potrdil pooblastila Frankovemu kabinetu. Velika večina portugalskega prebivalstva je nasprotna revolucionarjem.

Lizbona, 3. febr. Kralj Manuel je izdal sledečo proklamacijo: Podli in zločinski napad na mojega očeta in brata napolnjuje moje srce z žalostjo. Tolaži me zavest, da ljudstvo obsoja zločin, ki nima zgleda v celi zgodovini. Ustava me določuje za naslednika kralju Karolu. Zasedam prestol z zagotovilom, da bom deloval le v blagor domovini tako, da si bom zaskušil in pridobil ljubezen ljudstva. Ščitil bom katoliško vero in varoval ustavo. Obdržal bom sedanje ministrstvo, ki mu popolnoma upam. Lizbona, 1. febr. 1908. Manuel II., kralj.

Politični ogled.

— Deželne volitve. V deželah, kjer se bodo ta in prihodnji mesec vršile volitve za deželne zbornice, je izredno živahno gibanje. Na Češkem so na češki in nemški strani združujejo liberalne stranke proti katoliškim in krščanskosocialnim. Znamenje, kako v zadnjem času vedno bolj stopa zraven gospodarskega zopet versko vprašanje v ospredje. V Galiciji se združujejo narodne poljske stranke proti socialdemokratom in Rusinom. Na Tirolskem je hud boj med liberalci in krščanskimi socialci ne samo med Nemci, ampak tudi med Italijani. Krščanskosocialni Nemci in Italijani pa nastopajo skupno. Na Kranjskem so Slovenska ljudska stranka in mladoliberalci že postavili večinoma svoje kandidate v kmečkih občinah. V mestih pa nastajajo staroliberalni kandidati in neodvisni. Neodvisne bodo baje podpirali Ljudska stranka in mladoliberalci. Na Goriškem najbolj zavestno nastopa Slovenska ljudska stranka, pri liberalnih agrarcih, pri kojih so večinoma učitelji, in pri staroliberalcih pa vlada nejasnost in zmedenost.

— Proračunski odsek je sprejel postavke o cesarskem dvoru, o cesarjevi pisarni in razpravlja sedaj o postavki ministrski svet. Na izvajanja dr. Korošca je odgovarjal ministrski predsednik Bek ter zagovarjal upeljavo ministrov-rojakov in uradne čas-

nike. Kako malo, pa so mu udi odseka verjeli, kaže dejstvo, da so vsi sledili izvajanjem dr. Korošca ter jih odobraval. Minister Peschka je dobil za svoj govor v Gradcu odločno grajo ter se zasebno izgovarja, da ni tako hudo govoril, kakor poročajo časniki; vendar pa si ne upa tega povedati jasno. Nemško liberalne stranke so zelo nevoljne, da se ravno napada njihovega ministra najhujše.

— V poljedeljskem odseku se je dne 4. t. m. razpravljalo o predlogih socialdemokratov Sramel in Renner, s katerimi se zahteva prost uvoz mesa in živine iz sosednih in tudi tujih držav. Besedo je povzel tudi poslanec Roškar ter je odločno ugovarjal proti temu, da bi povzročali kmetje draginjo živil v mestih. Dokazal je to s številkami sedanjih cen pri prodaji naše živine; saj tudi draginja mesa ni tako silovita, kakor socialdemokrati kričijo, ker se celo na Dunaju dobiva meso izborne kakovosti za ceno od 48 do 60 krajcarjev kg. Nadalje je povedal, da še Avstrija ni imela v tako lepem številu upeljane živinoreje, kakor jo ima danes, in da v kratkem času lahko oskrbuje ne le domači trg, temveč tudi izvažajo v inozemstvo. Ako bi se dovolilo uvažanje mesa in živine, se s tem ne uniči samo naša evetoča živinoreja, temveč tudi kmečki posestniki, katerih obstanek je danes odvisen od primernih cen živine. Ugovarjal je proti predbacivanju, da smo kmetje oderuhi pri prodaji živil, kar dokazuje ogromna zadolženost kmetov. Oderuhi so pa splošno bogati ljudje. Če samo zaradi zdravstvenih razmer je potrebno zaprtje mej proti vsem tujim državam, ker od tistega časa, ko imamo meje na zunaj zaprte, so kužne bolezni pri domači živini skoraj popolnoma ponehale. Da nas družina, to je hlapeci in dekle, zapuščajo, je največ vzrok naš slabi gospodarski položaj. Torej z vso opravičenostjo zahtevamo, da se nam sredstva puste, s katerimi je mogoče zboljšati naše življenske razmere, ter priti zopet do blagostanja v prilog vseh državljanov. Vladi je govornik rekel v obraz, da bi bilo nevarno odpreti tudi samo srbsko mejo za uvažanje živine, ker to ni samo potrebno, temveč uničujoče za domačo živinorejo, kateri z vso enerzijsko protestirajo proti vsakemu uvažanju, bodisi mesa ali živine. Ako se nam vzame še ta edini dohodek, potem je popolno uboštvo kmečkega ljudstva nezogibni nasledek; to prepričati je najvažnejša naloga vlade in kmečkih poslancev.

— V delegacijah zborujejo tudi samo odseki kakor pri državnem zboru. Minister za zunanje zadeve baron Entental je slikal, kja so naši odnosi do vseh držav zelo pristrani, posebno do Nemčije ter Italije, s katero imamo takozvano trozvezo. Prijetno je dirnilo, da proti slovenskim državam na Balkanu ni več ubral tistega visokega ošabnega tona kakor prejšnji minister Goluhovski. Naznanil je, da bo začela Avstrija na Balkanu tudi skrbeti za gospodarski upliv ter bo v to svrhu gradila železnice, ki bodo vezale Avstrijo z Balkanom ter dovoljevale izvoz naših proizvodov ne samo na Balkan, ampak tudi v Malo Azijo. Glede izseljencev je obljubil minister, da se bo poskrbelo še bolj za njih varstvo v tujini, prekomorskih deželah.

— Odprtje srbske meje so socialdemokrati in nemodri kmečki poslanci kakor je Roblek, kakor poročajo dunajski časniki, vendar dosegli. Upeljati se bo smelo vsako leto iz Srbije okoli 20.000 komadov zaklane goveje živine in okoli 70.000 komadov zaklanih svinj. Take neumnosti naredijo poslanci, kateri nimajo zmožnosti za politični poklic in se vendar vsiljujejo med politike. Jasno je, da bo uvoz srbske živine kmetom živinorejcem hudo škodoval in da bodo cene živini zopet padle. Narodna stranka je zanesla med štajerske Slovence razpor in bratomorni boj, obenem pa tudi kmečkemu stanu pogubno politiko.

— V pruskem deželnem zboru zahteva, kakor znano, vlada več milijonov, da Poljakom siloma odkupi njih posestva in jih tako izžene iz njih domovine. Zelo razveseljivo je, da je nemška katoliška stranka centrum v tem vprašanju ob strani Poljakov in da jih brani proti vladi. Tudi bratislavski kardinal Kopp je ravnanje vlade obsodil v deželnem zboru z resnimi besedami, ki so po vsej Evropi naredile globok utis.

Mala politična naznanila.

Dne 31. jan.: Zagrebški občinski svet bo vlada razpustila, ker župan ni hotel pozdraviti novega bana.

Dne 1. febr.: „Mir“ poroča, da bo gotovo koroški deželni zbor sredi junija sklican h kratkemu zasedanju. — Na Češkem bodo socialdemokrati in češki radikalci kandidirali v deželni zbor v nekaterih okrajih ženske. — V delegacijah nameravajo skleniti, da se zvišajo častniške plače.

Dne 2. febr.: Na Hrvatskem je začel ban baron Rauch predstavljati uradnike. Svoje pristaše zbira okoli sebe, nasprotnike razpošilja po deželi. Kaj ga to briga, če stanejo take prestave tisoče in tisoče kron. — Bolgarska je dobila novo demokratsko ministrstvo. — Iz Maroka poroča general Amade, da se je vnel blizu Inzambra dveurni boj, v katerem je padlo osem Francozov, ranjenih je bilo okoli 50.

Dne 3. febr.: Danes je imel ministrski svet sejo zaradi ustanovitve delavskega ministrstva. — Dunajskemu županu Luegerju je že precej boljše.

— Ker pošljeta Angleška in Španska vojne ladije pred Lizbono, hoče tudi Nemčija tja poslati več ladij.

Dne 4. febr.: Avstrijska delegacija je izrekla danes svoje ogorčenje in sožalje nad dogodkom na Portugalskem.

Kazne novice.

* **Imenovanje.** Profesor na mariborskem bogoslovju ž. g. dr. Franc Feuš je imenovan kanonikom. — C. g. Anton Slander, duh. svet. in dekan v Starem trgu pri Slovenjgradcu je imenovan za častnega kanonika. Cestitamo!

* **Osebnosti.** Premeščen je vladni koncipist g. dr. Ratej iz Konjice v Celje. — Davčni praktikant Zottel je prestavljen iz Celja v Laški trg; na njegovo mesto pride asistent g. K. Mraz iz Sevnice.

* **Iz pravosodne službe.** Prestavljen je sodnijski pristav dr. Jos. Drobnik iz Cirknice v Slovenjgradcu; imenovani so: okrožnim sodnikom v Slovenjgradcu dr. Anton Dolezel, pristav v Ptuj, v Sošanju dr. Viljem Stepischnegg, pristav v Ptuj; sodnim tajnikom: pristava dr. Franc Mohorič v Ormožu za Ljubljano, dr. Anton Torggler v Mariboru za Celovec; sodnim pristavom: avskultant Ivan Zemljic za Ormož, dr. Fr. Wressnig, dr. Stefan Sagadin in dr. Fr. Korošec za Ptuj.

* **Naši liberalci vedno hujše lažejo; poraz 23. prosinca jim je pamet zmešal.** V njih glasilu zopet psujejo, zabavljajo, lažejo, da se kad. Poslancu dr. Benkoviču očitajo, da se je nekemu uglednemu nemškemu politiku izjavil, da ni klerikalec in da „duhovnike za nos vodi“ (!!), da so mu duhovniki pokrili deficit pri „Pos. Straži“. Seveda so to pristne liberalne laži in zavijanja. „Narodni List“ in „Domovina“ pa lahko zaslužita 1000 K, če dokažeta, da je ali bode kak duhovnik več nego naročnik po 1 K plačal za „Posavsko Stražo“.

* **Domisljavi Kukovec.** Premagani general se hrabro trka na junaške prsi, češ: vendar sem junak, čeprav sem bil neusmiljeno tepen, saj so tudi duhovniki priznali, kakšen orjak da sem. V dokaz osreči svet z neko dogodbico, ki jo je objavil v zadnjem „Narodnem Listu“. „Ni še mnogo let“, tako piše, „kar je dr. Kukovec opustil svoje sodelovanje pri „Domovini“, ker je prišel v političnih nazorih v navskrižje s strujo slogašev ali prvakov. Duhovniki so se takrat približevali dr. Kukovcu, polni navdušenja zanj so mu govorili napitnice in mu ponudili vodilno mesto v štajerski slovenski politiki, če bode zaslopal njih načela v javnosti zmiraj z vso odločnostjo.“ No, no, gospod Kukovec, tako hudo pa ni bilo! Mogoče je eden ali drugi duhovnik govoril bolj prijazne besede posebej z ozirom na to, ker se je dr. Kukovec v neki dobi iz gotovih vzrokov kazal bolj krščanskega, toda to je le bilo v privatnem krogu. „Narodni List“ pa celo stvar predstavlja tako, kakor da bi vsi spodnještajerski duhovniki ali vsaj njihovi izbrani zastopniki prišli h Kukovcu, se mu ponižno poklonili, kakor se spodobi pred takim velikanom, ter „polni navdušenja zanj“ ga iskreno prosili: „Dični Vekoslav Prvi! Ti Edini! Vodi nas! Bodi rešitelj naše štajerske slovenske domovine!“ Takšna domisljavnost pa je že res otroško-smešna, zato jo tudi vzamemo kot predpustno šalo. Zakaj pa v politiki ne bi bilo takšnih šal? O Kukovečevi sposobnosti ne maramo soditi, ker ga nočemo osebno žaliti. Sodili pa so že o njej tisti ljudje, ki so poslušali na shodih njegove slabe, nepremišljene in nepravilne govore, sodili so o njem tisti vrli slovenski kmetje, ki so ga videli v sredi med onimi, ki so v celjskem Narodnem domu pljuvali na poštene kmete, sodil ga je prav posebej zadnji veleznameniti ljudski shod pri Sv. Juriju pod Taborom, kjer so priprosti kmetje tako razceferali njegovo politično modrost, da so kar cape visele od njegove politične uniforme ter jo je z veliko naglico popihal iz vasi. Svetujemo torej g. doktorju, naj nevaležni politiki obrne hrbet ter se naj rajši poprime svojega poklica, iz katerega si naj kuje zlate rumenjake. Če to te obrnil v prid naše domovine, bo res njen prijatelj.

* **Vse plačano.** Terglavova zmaga je liberalni stranki popolnoma zmešala pamet. Že sedaj naznanja, kako bo pri prihodnjih deželnozbornih volitvah delala z denarjem in kaj bo vse plačevala: Plačevala bo agitacijo, govornike, potovanja, lepake in letake, stroške zapisa in „Narodni List“. Pri prihodnjih volitvah bo torej vse, kar bo prišlo od liberalne strani, plačano. To si moramo dobro zapomniti!

* **Liberalno učiteljstvo** je nenavadno občutljivo, če mu kdo očita njegovo pogubno delovanje. Listi pa, katere ono vzdržuje („Domovina“, „Narodni List“) so polni napadov na druge stanove. Poglejmo le, kako nesramno piše zopet sobotna „Domovina“ o duhovniškem stanu: „Župniki imajo krasna (!) posestva in sedaj se zvišane stalne plače; poleg tega se guli ljudstvo na vseh koncih in krajih! Skrbeli bomo po svojih močeh za to, da ne bo streglo naše ljudstvo politiki trebuho v posameznih gospodov...“ Dobro bo, ako bomo mi enkrat nasprotno odkrili, kako visoko je liberalno učiteljstvo plačano za svoje politično rovanje med ljudstvom. Kajti liberalni učitelj se pri nas itak več poča s po-

litiko nego s šolo! Gospodje, zapomnite si svoje napade, da ne boste kričali, da smo mi začeli pomnati, ko bomo odkrivali ljudstvu delo in plače liberalnih učiteljev.

* **Celjski liberalni poštenjaki.** Na Štefanovo je govoril dr. Korošec v bralnem društvu v svojem rojstnem kraju pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Sedaj ko je pretekel dober poldrugi mesec od tega dogodka, izmislila sta si „Narodni List“ in „Domovina“, da je izrekel dr. Korošec tudi besede: „Dandanes so ne gre več za narodnost — ampak za vero.“ Ker dr. Korošec že tretji teden biva na Dunaju, kjer je navzoč pri razpravah proračunskega odseka, obrnili smo se naravnost v St. Jurij, da nam razkrijejo najnovejšo laž. Dobili smo pojasnilo: „Kar piše „Narodni List“ in „Domovina“ o Koroševem govoru, je seveda zlagano. Tudi razburjenost je izmišljena. Dr. Korošec je govoril, kakor se tvorijo stranke med narodi in v parlamentu ne samo po narodnoštnem stališču, ampak vedno bolj sili v ospredje tudi versko in gospodarsko načelo.“ — Da je to res, bode dr. Korošec potrdil vsak omikani človek, ki ni prespal zadnjega časa. Sicer pa je dr. Korošec ravno s svojim govorom v proračunskem odseku pokazal, da mu „ni narodnost nič.“ Med tem ko brani dr. Korošec na Dunaju svoj narod, ga „narodnjaki“ doma besno napadajo. Taki so celjski liberalni poštenjaki!

* **Heil dr. Kukovec!** Poročali smo, da je prodal dr. Kukovec kos svojega posestva tudi posilnemu g. Grašiču. Sedaj se hoče oprati v listih tega madeža z otročjim izgovorom, da je Grašič občeval z njim v slovenskem jeziku. No, ali ne govori večina posilincev le slovenski? S takimi izgovori se slovenska javnost ne da več pomiriti!

* **Kompromis hočejo!** Narodna stranka sanja v zadnjem „Narodnem Listu“ o kompromisu (sporazumljenju) s Kmečko zvezo za prihodnje državnozbornske volitve. Kaj bo storila Kmečka zveza v danem slučaju, ne vemo, ker se še o tem ni govorilo pri njenem vodstvu. Mi povemo le svoje misli: Narodna stranka govori o kompromisu, zraven nabira že sedaj denar za najljutejši boj pri prihodnjih volitvah. Očividno je, da hoče Kmečko zvezo le uspariti, sama pa se pripravlja na boj z denarjem. To je nepošteno ravnanje, kakor je pri Narodni stranki že od nekdaj v navadi. In če se bo liberalna stranka potegovala za sporazumljenje, je pričakovati da bo stavila tako visoke zahteve, katerih kmečka stranka nikdar ne bo smela privoliti, le z namenom, da bo potem lahko kričala: Glejte, Kmečka zveza je nespravljiva! Narodna stranka je tudi za tako nepoštenost sposobna! Vprašali bi tudi: Zakaj hoče Narodna stranka premirje le za volitve? Če ji je boj neljub, zakaj je zanesla boj na Slovenski Štajer? Zakaj je razbila slogo in pričela toli obzato-vanja vredni boj med brati? Ali res samo radi tega, da spravi par študentov pod streho in zadosti častihlepnosti nekaterih sedanjih voditeljev? Ob tej priliki pripomnimo, da je Kmečka zveza na zborovanju v Mariboru lanskega leta prišla z namenom, da se najde sporazumljenje s takozvanimi starimi rodoljubi, kompromis z liberalci, ki so začeli boj na Štajerskem, pa je vsled sklepa vodstva odklonila! Kdor hoče vedno le kompromise, naj ne začenja boja!

* **„Narodni List“** piše: „Da so sredstva naše mlade organizacije pičila, ker nimamo na razpolago čistih dobičkov političnih in nepolitičnih posojilnic kakor klerikalci in prvaki, je menda tudi znano.“ Temu nasproti moramo prvič pribiti dejstvo, da do sedaj nobeden denarni zavod, katerega vodijo pristasi Kmečke zveze, ni prispeval niti vinarja v politične svrhe, drugi pa tudi pribiti dejstvo, da Narodna stranka žaluje, da nima denarnih zavodov v popolni oblasti, da bi z rezervnimi zakladi in čistimi dohodki pokrivala svoje stroške. Tako torej izgleda pošteno narodno-gospodarsko delo Narodne stranke, denarni zavodi naj prispevajo za strankin zaklad. Upamo, da bodo posojilnice a la Sv. Urban pri Ptuj uresničile to željo Narodne stranke.

* **Tržne vesti.** Na tržiščih je zapihal drug veter, ki je ugoden za konzumenta. Zopet imamo jasen dokaz, da konzum lahko uravnava cene, ako ne takoj, se pa počasi pojavi upliv manjšega konzuma. Ta teden nam je prinesel znatne padce v cenah. Ogrski spekulantje so na neutemeljen način navili cene na tako visoko stopinjo, da je kupčiji in konzumu kar zmanjkalo sape. Kupčija je popolnoma zaspala. Mlini so popolnoma zapustili trg in drugega ni kazalo, kakor znižati cene. Vkljub temu padcu cen se tržišča niso oživila, konzum ni postal jačji. Jako majhne ponudbe zadostujejo zahtevam. Glavni vzrok nazadovanju cen tiči baje v tem, da moka ne gre in da so budimpeški mlini prisiljeni delati z jako majhno paro. Kako bo pa v bodoče, se ne ve. Tudi svetovna tržišča so se morala zadovoljiti z nižjimi cenami. Ameriška tržišča so zadnje soboto izgubila okoli 40 v na 100 kg, in v tem tednu so šle cene še nižje, v pristaniščih se je pojavilo jako veliko pšenice za uvoz v Evropo in tudi Avstralija je začela izvažati trikrat večje množine kakor lansko leto. To je najboljši dokaz, da so bila neresnična dosedanja poročila, da Avstralija ne bo mogla veliko izvažati. Morda se bo tudi pri nas prilozilo precej pšenice na dan. — Konzum moka je dan za dnem slabši, moka vedno bolj zaostaja in mlini si ne morejo drugače pomagati, kakor da ve-